

86 ГОЛОДОМОР
HOLODOMOR

23 листопада
о 16.00 запали свічку
пам'яті на підвіконні
своєї оселі...

Цікава

ГАЗЕТА + TV
на вихідні

21 листопада 2019 року №47 (103) Ціна 6 грн

НЕЙМОВІРНО!

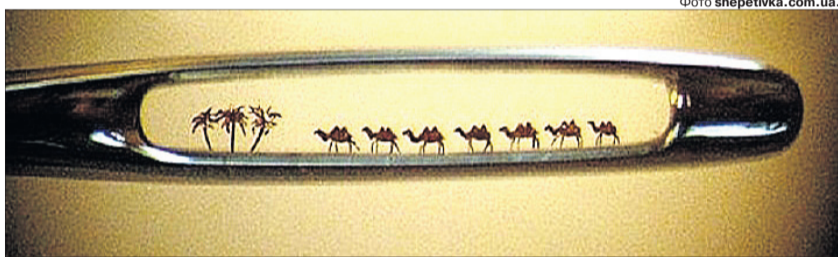

Фото shepetivka.com.ua

Така точність у створенні найдрібніших деталей не кожному ювеліру під силу.

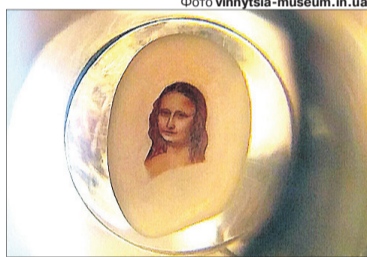

Фото vinnytsia-museum.in.ua

Найменший у світі портрет Джоконди в мільйони разів менший від оригіналу.

Лик Ісуса Христа Володимир Казарян помістив на рисовій зернині

Витвори українця не побачиш незброєним оком. Підкована блоха на кінчику волосини, Шварценеггер, який хизується біцепсами, на маковому зерняткові, та багато інших скульптур заховані у колбах під потужними мікроскопами. Заглянувши у вічко, потрапляєш у чарівний крихітний світ. Й не віриться, що обійшлося без магії, а створений він спритними руками талановитого майстра

Мирослава КОЗЮПА

У ВУШКУ ГОЛКИ — КАРАВАН ВЕРБЛЮДІВ

Володимир Казарян із Запоріжжя виготовляє унікальні й неповторні за своїми розмірами і технікою виконання експонати. Караван верблюдів він «поселив» у вушко голки (на фото вгорі), портрет Леонардо да Вінчі викарбував на рисовій зернині. А ще на ній помістилися аж сім жінок-товстушок. Зачаровує букет троянд, пелюстки яких — із риб'ячої луски на стеблинках з людського волосся. На пластинці діаметром в одну

Побачити мікромініатюру Володимира Едуардовича (праворуч) можна лише під мікроскопом з 300-кратним збільшенням.

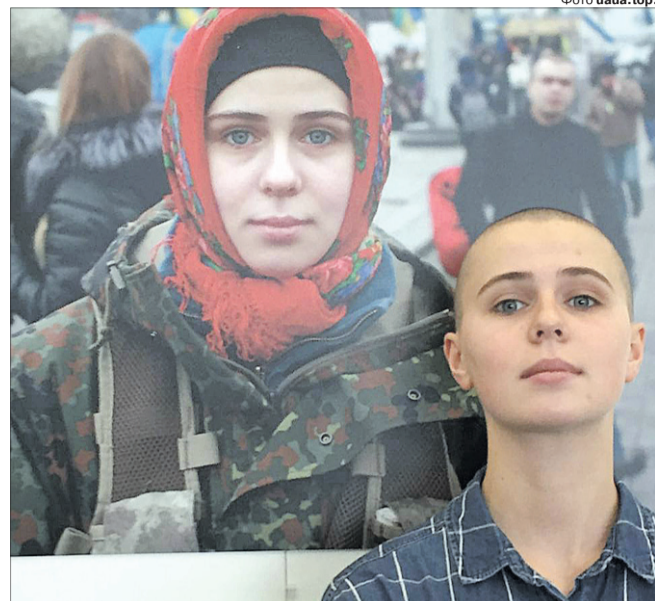
**Зачаровує букет троянд,
пелюстки яких — із риб'ячої
луски на стеблинках
з людського волосся.**

копіюку і завтовшки 0,05 мм викарбувані найдрібніші орнаменти, лінії яких у сто разів тонші за волосину. На ній, до речі, майстер створив ряд унікальних робіт:

сплів сферичні мікронережива з посріблених ниток, виготовлених із однієї соті частини волосини. Саме такої товщини пензликом художник писав олійними фарбами на зрізі рисового зернятка портрет Мони Лізи та багатьох світових знаменитостей. І навіть посадив на зріз знебарвленої людської волосини дев'ять тварин.

Закінчення на с. 6 >>>

ГЕРОЇ НАШОГО ЧАСУ

І на фронті, і в тилу вона воює за Україну.

«Помирати від болю не соромно»: Анастасія Шевченко в піснях перетворює себе на зброю

«Настя пройшла війну, а війна — крізь Настю. Це зазвичай спустошує душу. Якщо людина талановита, то заповнює цю пустку творчістю. Вона не стільки співає, скільки кричить співом. Бо їй є про що кричати... Телеведуча та акторка, ветеран батальйону НГУ ім. Кульчицького Анастасія Шевченко випускає музику під псевдонімом Стасік. Дуже круту і небезпечну

Влада КРИМСЬКА

Коротка стрижка, виразна міміка, різкі рухи, погляд вовчачати. Дивна, рухлива, щось у ній відштовхує і притягує водночас. Такою Анастасія Шевченко ввірвалася в українську культуру.

ЇЇ ДУЖЕ НЕЛЕГКО СЛУХАТИ

— Мені 26 років, я учасниця бойових дій. Заспівала, бо мені дуже потрібно поговорити з людьми навколо. Тобто мої пісні — не спроба «самовираження», а конкретні речі, які я хочу сказати, і хочу бути почутою, — пояснює Настя. — Відчувати біль, страждати від нього не є ганебним. Іноді після сильного болю в особистості стається злам.

Із цим можна і потрібно жити.

Її «Колискова для ворога» присвячена тим людям, через яких тисячі студентів, електриків, істориків, математиків, співаків, айтішників... змушені були стати вояками. Це колискова для окупанта. Її дуже нелегко слухати.

**Ти ж хотів землі цієї,
Тож тепер змішайся з нею
Станеш сам моєю землею!..**

Сну!.. Сну!.. Сну!.. Сну!..

«Десь у глибині душі я відчуваю жалість до ворогів. Коли бачиш, що люди приходять помирати в чужу країну, розумієш, як їм погано жити у своїй. Їм легше вічно спати в чужій землі, ніж вижити на своїй. Тому сьогодні я співаю колискову для ворога», — написала Настя у facebook.

А як їй пасує
військове вбрання!
Фото news.liga.net

Закінчення на с. 11 >>>

НОМЕР ЕФЕКТИВНОЇ РЕКЛАМИ
050 994 9907

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

«Зупинити Ляшка»: «Слуг народу» вчитимуть битися

Найрезонансніші події в житті країни та світу очима наших журналістів

Партія вирішила відправити волинського нардепа на дзюдо

Фракція «Слуга народу» відрядила голову комітету Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Андрія Геруса у спортзал після його бійки з лідером Радикальної партії Олегом Ляшком. Спортивні уроки вже почав давати «слугам» їхній колега-нардеп Жан Беленюк — срібний призер Олімпійських ігор із греко-римської боротьби

На думку голови фракції Давида Арахамії, волинянин Герус мав першим ударити головного радикала. «По-моєму, він повинен був зарядити в ніс Ляшку відразу ж після слова «здрасьте», — сказав він. Нагадаємо, 6 листопада лідер Радикальної партії Олег Ляшко зустрів в аеропорту «Бориспіль» Андрія Геруса, між ними виникла словесна перепалка, шарпанна і бійка. Ляшко звинувачував Геруса у тому, що завдяки його поправці до закону Україна почала купувати в Росії електрику.

До речі, через бійку Олег Ляшко

Після «наїзду» на Геруса прокурори на суді вимагали відправити Ляшка у сізо. Від неволі «радикала» врятували народні депутати, які взяли його на поруки.

може загриміти за ґрати. Прокурори вважають, що це було не хуліганство, а «погроза або насильство щодо державного діяча». А за таке діяння, за словами Генпрокурора Руслана Рябошапки, відповідаль-

ність буде «більш жорстка». «Очевидно, що з його (Ляшка. — Ред.) боку це була, напевно, провокація, але вона йому може коштувати дуже дорого», — резюмував Рябошапка.

Урядовець, котрий закликав не читати книг, розповів, як куриє марихуану

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Тимофій Мілованов зізнався, що робив це, коли навчався в аспірантурі в період перебування у США, під час написання докторської дисертації

«Марихуани в Україні я ніколи не куриє, хоч це і нескладно було у школі чи в університеті. Тому що ні. А от знаєте, де це було і тільки там? Це коли в аспірантурі був на докторській у США», — сказав він в ефірі телеканалу «Прямий».

Мілованов зазначив, що «всі американці курять». «А ті, хто докторанти, вони просто смалють марихуану нон-стоп. І там мені дали... Тільки в той період, коли мені треба було «придумати» дисертацію», — додав він. Однак міністр зізнався, що вживання

Дисертацію творив під марихуану. А що вживав, коли писав закон про ринок землі?

канабісу його не вразило: «Воно якось не пішло мені. Може, я неправильно якось курю — що куриє, що не куриє».

Стоп, а нещодавня заява Мілованова про те, що не треба читати книг? Хіба таке можна на тверезу голову заявити?! Щось не договорию...

Учитель хімії підірвався на саморобній бомбі

У селі Веселе на Херсонщині чоловік знайшов рецепт вибухівки в інтернеті і вирішив «перевірити» його правдивість

Як наслідок — вибух і реанімація. Постраждалим виявився колишній учитель хімії — 65-річний пенсіонер. Він втратив 3 пальці на руці, а також дістав серйозні ушкодження руки та передпліччя. Та попри такий стан сказати лікарям про причини поранень чоловік відмовився! Розговорила його лише поліція. Виявилось, що коли колишній педагог струснув у долонях скляну ємність із отриманою за рецептом сумішшю, вона вибухнула.

Поранений стверджує, що не мав наміру когось підірвати чи продавати «кінцевий продукт». З його слів, йому просто «стало цікаво», чи правду пишуть в інтернеті. Тепер знає, що не завжди. Для всіх, до речі, наука!

Закляті друзі: як довго Лукашенку ще вдаватиметься вислизати з обіймів Путіна?

Бацька про альянс із Росією: «На хріна нам такий союз»

Президент Білорусі Олександр Лукашенко наголосив, що РФ щороку «підсовує нові умови»

«Коли ти вступаєш у якесь об'єднання, то розраховуєш, що з кожним місяцем, роком не буде гірше, ніж до цього, — сказав білоруський лідер. — Що відбувається у нас (з Росією. — Ред.). Нам кожен рік підсовують нові умови, і ми постійно в економіці щось втрачаємо, втрачаємо і втрачаємо. Вибачте, на хріна потрібен тоді такий союз», — додав він.

Також Лукашенко заявив, що Білорусь не формує з РФ військового альянсу. «Тільки не пишть, що ми тут створюємо з Росією якийсь альянс, щоб висунути танки проти вас (проти Заходу. — Ред.). Ніколи цього не буде», — заявив він.

Навіть білорусам уже відкрились очі на Москву! А в Україні на шостому році війни із кремлівським агресором і досі є ті, хто вірить в якусь «дружбу» з північним сусідом.

Українка продавала дітей за 35 тисяч доларів

Таку ціну жителя Хмельниччини правила за двох своїх малолітніх кровинок

Знайшлась бездітна родина, яка готова була віддати такі гроші, аби відчуті радість батьківства. На одержанні частини цієї суми в розмірі 10 тисяч доларів і 10 тисяч гривень торік у червні правоохоронці і затримали горе-матір. Зловмисниця виставила на продаж 7-річного сина і 5-літню доньку.

Слідство та суд тривали більше року. І от цими днями вирок було винесено: найближчі 4 роки жінка проведе за ґратами. Що буде з дітьми — не повідомляється.

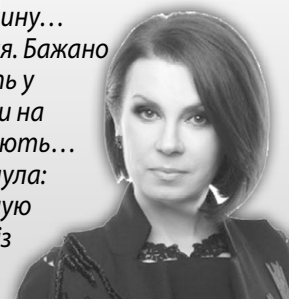
● ПРЯМА МОВА

Алла МАЗУР, телеведуча каналу «1+1», про те, що у неї діагностували онкологічне захворювання:

У мене виявили злоякісну пухлину. Вони, як з'ясувалося, є безсимптомні. І я починаю боротися...

Вдячна собі, що знайшла час для огляду. Вдячна українським лікарям, які вчасно відправили на біопсію — виконавши міжнародний протокол. Вдячна за допомогу моїй родині, моїм друзям, моїм колегам із ТСН, готовим підставити плече у важку хвилину... Знаходьте час — і перевіряйтеся. Бажано — декількома способами. І навіть у декількох установах. Тоді шанси на здорове життя значно зростають...

Боротьба почалася, і я вже відчула: шлях не буде легким. Але я планую працювати далі, не випадати із життя.

РЕЗОНАНС

Скільки платять у конвертах депутатам партії Зеленського

Парламентарі Анна Скороход та Антон Поляков, яких виключили з фракції партії «Слуга народу», підтвердили, що її члени отримували суми від 5 до 15 тисяч доларів

Дарія КЛИЧ

Пані Скороход повідомила, що неодноразово чула про те, що «слугам народу» роздають гроші в конвертах. «До мене навіть підходили мої колеги і питали, чи отримала я «зарплату», — розповіла Анна. Але, за словами нардепа, самій їй не давали цих коштів. «Як мені можуть пропонувати, якщо я йду не в ногу з тим, що рекомендує фракція?» — підкреслила Скороход. «5 (тисяч доларів. — Ред.) — звичайним

депутатам, 10 — якщо у тебе керівна посада в комітеті і 15 — заступникам голови фракції», — розповіла вона. Інший виключений

У фракції практично всім роздали зарплату у розмірі п'яти тисяч доларів у конвертах.

із фракції «Слуга народу» нардеп Антон Поляков у свою

Щоб заплатити усім 252 «слугам народу» зарплату у конверті, треба понад 360 мільйонів гривень на рік. Це бюджет Володимира-Волинського!

чергу заявив: «До мене дійсно підходили різні депутати й повідомляли про те, що у фракції практично всім роздали зарплату у розмірі п'яти тисяч доларів у конвертах. Співголови отримали по 10-15 тисяч, як і голови комітетів та їхні заступники», — зазначив він.

Поляков додав, що йому не пропонували «чорну» зарплату, остерігаючись розголосу. «До мене особисто ніхто не підходив, бо, як мені пояснили, боялись, що я здам цю інформацію, напишу у САП чи НАБУ», — пояснив колишній «слуга».

ПРЯМА МОВА

Давид АРАХАМІЯ, лідер парламентської фракції «Слуга народу», про виключення Анни Скороход:

«Немає ніякого сенсу перебувати у фракції і не підтримувати жодного її рішення. Подивіться на всі її голосування. Навіщо вона нам у фракції, коли не виконує жодного нашого рішення?»

АНЕКДОТ У ТЕМУ

— Петре, а ти знаєш чому «Слуг народу» називають «монобільшістю»?
— Чого?
— Бо депутати заглядають у конверт і кажуть: «А мона більше...»

ПРЯМИМ ТЕКСТОМ

Закон має працювати на селянина і фермера, а не на користь латифундистів!

Фракція «Європейська солідарність» вважає прийнятий у першому читанні Закон про ринок землі таким, що служить не українцям, а олігархам, тому готує до другого читання фундаментальні правки

Серед них:

- Захист українців — власників землі. Встановлення мінімальної ціни сільськогосподарської землі на рівні не нижчому, ніж еквівалент 2-3 тисяч доларів за гектар (залежно від якості і розташування ділянки).
- Захист інтересів громади. Встановлення високого реєстраційного збору за купівлі-продажу землі, який надходить саме до бюджету громади.
- Захист української землі. Передбачення механізму вилучення землі у власника

в разі злочинно недбалого ставлення до неї.

4. Обмеження можливості концентрації земель в одних руках олігархами та іноземцями.

5. Запровадження механізму ретельної перевірки походження коштів, за які купується сільськогосподарська земля.

P.S. Нардеп від «Європейської солідарності» Микола Княжицький (на фото): «Палко підтримуючи ринок землі за тією ж моделлю, за якою він існує в кожній європейській країні, ми, «Європейська солідарність», і я особисто будемо робити все, аби те, що намагається провести влада, знищивши насправді суверенітет нашої країни і майбутнє наших дітей, не пройшло».

ЯК ПЛАНУЮТЬ ПРОДАВАТИ ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ

Між першим та другим читанням до законопроекту № 2178-10 планують внести правки щодо надання права купувати українській землі і призначення іноземцям тільки через референдум

ЗЕМЛЯ НА ПРОДАЖ

ЩО ПРОПОНУЮТЬ:
З 01.10.2020р. скасувати мораторій на продаж земель і призначення всіх форм власності

ХТО МАЄ ПРАВО ВОЛОДІТИ ЗЕМЛЕЮ:

- Громадяни України
- Держава
- Територіальні громади
- Юридичні особи (створені за законами України)
- Іноземці та особи без громадянства у випадку спадкування за законом протягом 1 року повинні відчужити належні їм земельні ділянки

СКІЛЬКИ МОЖНА МАТИ СУКУПНОЇ ПЛОЩІ ЗЕМЕЛЬ:

- В межах 1 отгу ≤ 35%
- В межах 1 області (або АР Крим) ≤ 8%
- В межах всієї України ≤ 0,5%

ОРЕНДАРІ МАЮТЬ ПЕРЕВАЖНЕ ПРАВО НА КУПІВЛЮ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ, ЯКУ ОРЕНДУЮТЬ:

- у разі продажу, за умови сплати ціни, за якою вона продається
- на аукціоні — якщо пропозиція є рівною з пропозицією, яка є найбільшою із запропонованих учасниками аукціону

ВИКУПИТИ І/Г ЗЕМЛІ У ВЛАСНІСТЬ ЗРОЗСТРОЧКОЮ ПЛАТЕЖУ ДО 5 РОКІВ за ціною, яка дорівнює нормативній грошовій оцінці таких земель, без проведення земельних торгів, можуть громадяни, які мають право:

- ПОСТІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ
- ДОВІЧНОГО УСПАДКОВАНОГО ВОЛОДІННЯ
- ОРЕНДИ (отримане шляхом реформлення права постійного користування)

КОМУ ЗАБОРОНЕНО ВОЛОДІТИ І/Г ЗЕМЛЯМИ ДО 01.01.2024 року:

- Юридичним особам, власниками чи кінцевими бенефіціаріями, яких є іноземці
- Юридичним особам, які створені за законами інших країн
- Іноземним державам
- Іноземним громадянам
- Особам без громадянства

ЯКИМИ І/Г ЗЕМЛЯМИ ЗАБОРОНЕНО ВОЛОДІТИ:

- державної та комунальної власності
- земельними частками (паями)
- виділеними в натурі (на місцевості) власникам земельних часток (пайів) для ведення особистого селянського господарства
- приватної власності, які призначені для ведення товарного с/г виробництва

ВИНЯТОК для юридичних осіб, власниками чи кінцевими бенефіціаріями яких є іноземці, що мають право на купівлю землі:

- 3 роки
- Мають працювати в Україні понад 3 роки та орендувати землю з 1 жовтня 2020 року
- ПЕРЕВАЖНЕ ПРАВО матимуть, якщо є орендарями

САНКЦІЇ ЗЕМЛЮ НЕ ЗМОЖУТЬ КУПУВАТИ фізичні чи юридичні особи, відносно яких діють санкції

Інфографіку створено за текстом законопроекту № 2178-10 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель і/г призначення станом на 13.11.2019 р.»

СЛОВО і ДІЛО

ТЕМА № 1

«Кров забудуть»: Коломойський запропонував продати Україну Путіну за 100 мільярдів

Олігарха Ігоря Коломойського називали «жидобандерівцем» через те, що у 2014 році він став на захист України після нападу на нашу державу Росії. Однак зараз він на 180 градусів поміняв свою думку, проявивши себе справжнім баригою

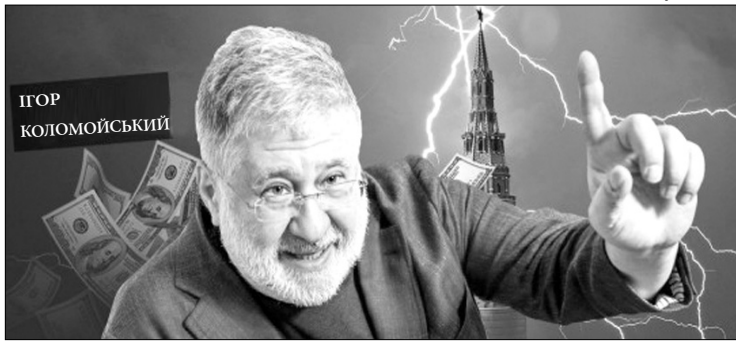

Фото ye-news.su.

На слова Коломойського: «Тільки гроші!» — так напрошуються Шевченкові про шмат гнилої ковбаси.

Про обіцянку Володимира Зеленського не повертати ПриватБанк його колишнім власникам. «Він (Зеленський. — Ред.) говорить те, що всі ви хочете чути».

Про вплив на Зеленського. «Якщо я вдягаю окуляри і дивлюся на себе так, як дивиться увесь інший світ, то бачу себе монстром, ляльководом, господарем Зеленського і автором апокаліптичних планів. Але могу і почати втілювати все це в реальність».

Російські танки стоять біля Кракова і Варшави. Ваше НАТО буде бруднити штани і купувати памперси.

вати все це в реальність».

Як відомо, Ігор Коломойський — близький партнер Володимира Зеленського. Багато в чому завдяки розкрутці на телеканалі олігарха «1+1» нинішній глава держави і переміг на президентських виборах. Тож український загал зажадав, щоб перша особа країни публічно відхрестилася від диких заяв олігарха. Однак гарант мовчав і мовчить. Замість нього скандальне інтерв'ю прокоментувала його прес-секретар Юлія Мендель. Щоправда, обмежилася двома реченнями. Вона вказала, що Коломойський не є представником влади. «Він не має повноважень говорити щось від імені України або Офісу

Президента, з ним не обговорюються позиції щодо вирішення державних справ», — зазначила Мендель.

Реакція влади на висловлювання Ігоря Коломойського має бути жорсткішою і конкретнішою! Так вважає співолова опозиційної фракції «Європейська солідарність» Артур Герасимов. «Я думаю, що реакція має бути більш жорстка і більш конкретна, бо ми тільки-но почули, що в Польщі не зрозуміли і злякалися. Дійсно, всі країни, які зараз є партнерами України, чують це інтерв'ю не від останньої людини з України, і вони знають, що ця людина пов'язана з командою Зеленського певним чином», — сказав Герасимов.

А його колега по фракції Ростислав Павленко додав: «Щоб не виникло у суспільства запитань, варто не відсиджуватися, а чітко зробити заяву — чи те, що говорить Коломойський, сприятимати як певну чернетку, яка через пів року стане для нас реальністю? Чи це «фантазії одного олігарха», але тоді за такі фантазії мала б настати відповідальність», — переконаний Ростислав Павленко.

КОМЕНТАР

Дмитро ПОВОРОТНИЙ, капелан із Дніпра, звернувся до Коломойського через його слова, що «кров забудуть»:

— А ось цікаво, припустимо, у вас хтось забрав трохи бабла. Скільки років має пройти, щоб ви це забули? Га, шановний пане Ігорю?

ІЗ ПЕРШИХ УСТ

Фото reuters.com.

Абсурд: у статті КК, за якою звинувачують Порошенка, йдеться про повалення конституційного ладу. Але як він міг закликати повалити самого себе?!

Петро ПОРОШЕНКО: «Залаякати мене не вдасться»

Справи, які масово продукує Державне бюро розслідувань проти п'ятого президента України, є політичним замовленням колишньої команди Януковича

Петро МАКАРУК

Про це Петро Порошенко заявив у столичному аеропорту «Бориспіль», куди він терміново повернувся у понеділок, скасувавши низку міжнародних зустрічей у Туреччині.

«Щойно я почув феєричну дурість, яку оприлюднив агонізуючий голова Державного бюро розслідувань (Роман Труба, якого зняла з посади Верховна Рада, заявив про переданий у прокуратуру проєкт підозри Порошенку. — Ред.). Оскільки я перебував із візитом у Турецькій Республіці, вимушений був скасувати декілька зустрічей і негайно повернутися в Україну», — розповів він.

«Повернутися, щоб продемонструвати, що вони нікого не залаякають і нічого у них не вийде», — заявив Петро Порошенко. П'ятий президент України також додав, що повернувся для того, щоб чітко наголосити: ця справа юридично недолуга не тільки для фахових юристів, а й для студента-першокурсника. «Це справа, з якої кури сміються», — сказав він (15 листопада Печерський суд зобов'язав розглянути клопотання про закриття цього провадження ДБР. — Ред.).

«Бо звинувачувати п'ятого президента України у захопленні державної влади... Може, вони мають на увазі часи Януковича? І пан Труба разом із паном Портновим вирішили захищати Віктора Федорови-

ча?» — зауважив Петро Порошенко.

Політик підкреслив, що був обраний законним шляхом на вільних і прозорих виборах, результати яких були визнані світом. «Я хочу наголосити, що я був обраний в результаті всенародного волевиявлення, що було визнано зразковим», — зауважив він. Попри те, що протягом пре-

Звинувачувати п'ятого президента України у захопленні державної влади... Може, вони мають на увазі часи Януковича? І пан Труба разом із паном Портновим вирішив захищати Віктора Федоровича?

зидентства Порошенку доводилося вирішувати найскладніші питання, він жодного разу не порушував українського законодавства.

«Хто в тому зацікавлений? Звичайно, що пан Труба є лише виконавцем. Замовником є колишня команда Януковича, яка дуже часто з'являється зараз не тільки у своїх telegram-каналах, а й в органах влади». «Але важливо знайти замовників і організаторів цієї провокації», — сказав Петро Порошенко.

«Мета її — залаякати нашу команду. Мета її — зупинити нашу боротьбу за європейське та євроатлантичне майбутнє України, — зауважив він. — Я хочу наголосити: нічого у вас не вийде», — підкреслив п'ятий президент України.

Цікава
ГАЗЕТА
на вихідні

Тижневик

«Цікава газета на вихідні»

www.volyn.com.ua

Засновник: Товариство з обмеженою відповідальністю «Газета «Волинь»

Головний редактор і відповідальний за випуск ЗГОРАНЕЦЬ Олександр Олександрович
Зареєстрована 6 жовтня 2017 року.

Набрана і зверстана в комп'ютерному центрі газети «Волинь-нова»

Публікації під рубриками «Офіційно», «Політика», «Точка зору», «Секрет успіху», «Благодійність», «Економіка», «Актуально», «Добра справа», а також із позначкою — друкуються на правах реклами.

Адреса редакції і видавця:
43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13

E-mail: tsikava.gazeta@gmail.com, reklama.volyn@gmail.com

Телефонуйте: у приймально - (0332) 72-38-94, з питань реклами - (0332) 77-07-70, приватних оголошень - (0332) 72-39-32, розповсюдження - (0332) 72-38-94.

ТЗОВ «Газета «Волинь» п/р UA2030344000002600805520122

КБ «ПриватБанк», МФО 303440 ЄДРПОУ 02471695

Друк офсетний. Обсяг - 4 друкованих аркуші

Передплатний індекс: **60307**

Регістраційний номер

КВ № 22953-12853Р 06.10.2017 р.

Віддруковано: Поліграфічне видавництво

«А-Прінт» ТОВ «Дім», м. Тернопіль.

Тел.: (0352) 52-27-37, (067) 352-18-51, сайт www.a-print.com.ua

Тираж **15500** Замовлення №**2142**

● НЕЗАГОЄНА РАНА

«Наталка віддала свого синочка, а вони дитину зварили і з'їли...»

Мою свічку пам'яті запалила рідна бабуся. Я дізналася про Голодомор з її розповіді ще тоді, коли про це заборонено було говорити

Олена ІЛЬНИЦЬКА

Мені було років п'ять чи шість. Бабуся вперше взяла мене з собою в село, де вона народилася — у чудовий Таборів (Сквирського району Київської області. — Ред.) на березі річки Раствавиця. Там я була вперше, і мене дивувало все, але найбільш те, що мою баб-Марусю всі називали Явдохюю. Це ім'я здалося мені дуже смішним. Я спитала бабусі, чому її тут так називають, але у відповідь почула лише — колись розкажу. Це «колись» настало зовсім скоро.

Через кілька днів ми йшли з бабусею селом і зустріли дивну жінку. Вона йшла трохи похитуючись, наче п'яна, і бурмотіла щось схоже на пісню. Я засміялась, а бабуся раптом смикнула мене за руку так, що стало аж боляче, і суворим голосом сказала: «Не смій!». Від несподіванки я заплакала. Бабуся взяла мене за руку і сказала: «Не плач. Послухай мене. Це Наталка, з неї не можна сміятись! Ходім, поговоримо».

Ми сіли біля Раствавиці на тепле каміня, і бабуся показала мені місце на протилежному березі, де колись стояла хата її батьків: «Дивись, яка чудова земля, але тут була страшна голодовка». Вона розповіла, що у людей відбирали все. Селяни змушені були їсти бур'яни, кору, навіть ворон і шурів. Від того хворіли, пухли і вмирили. Вижили лише ті, хто встиг виїхати із сіл або хто мав родичів у Києві чи Білій Церкві. Бо там працівникам на заводах давали продовольчі пайки, які вони усіма правдами й неправдами намагалися передати в село родичам.

Потім сказала: «В ту голодовку з'їли Наталчиного сина. Від того вона збожеволіла і з тих пір така. За чим вона живе — ніхто і не знає, бо майже не їсть нічого, все ховає для синочка». Наталчин чоловік був в армії, а вона залишилася одна з дитиною. Голод уже почався. У неї не було ніде нікого, розповідала бабуся. А знайомі сказали, що мають родичів у Києві і тому зможуть допомогти їй врятувати дитину. От вона й віддала їм свого синочка. Виявилось, що все це неправда. Вони її дитину вбили, зварили і нагодували своїх дітей. Наталка, коли дізналася про це, то збожеволіла, а вони наїлися і вмерли, бо до того довго не їли. (Я намагаюся зберегти бабусину лексику).

Далі вона розповіла про себе. Що її справжнє ім'я — Явдохя. Їй було всього 24 роки: «Я мала двох дітей. Твоїй мамі було 2 роки, а Петя на рік старший. Паспорта не мала, бо в селі паспортів не давали, і тому виїхати з села, щоб

А якби вони вижили? А якби вони народили? Але «якби» не буває...

Люди змушені були їсти бур'яни, кору, навіть ворон і шурів. Від того хворіли, пухли і вмирили. Вижили лише ті, хто встиг виїхати із сіл.

врятувати дітей, я не могла. Тоді я пішла в Сквирі, там працювала моя сестра, яка дала мені свій паспорт. Так я стала Марусею. Я забрала дітей, і ми з чоловіком пішки дійшли до Фастова, звідти товарними вагонами добиралися до Москви, бо в Київ уже не пускали. Дорогою Петя захворів і вмер, а твоя мама вижила. З Москви я поверталася з твоєю мамою сама, бо з чоловіком розійшлися, все звинувачували одне одного, хто синочка не вберіг. Льоня (Оляна, бабусина зовиця) вижила, бо встигла з дітьми до Києва втекти, поки пускали. Її чоловік Андрій там

на заводі працював. Тося (друга зовиця) вижила, бо в Білій Церкві робила. Як баба вижила — і сама не знає, бо вже вмирала. Мабуть, того що перезимувала, а весною траву почала їсти».

«В село я більше не повернулася, — завершувала бабуся. — Оце тільки до баби (свекрухи) іноді приїжджаю. Це все було не так вже і давно, тільки про це нікому не можна розказувати, але ти повинна пам'ятати. Чуєш, повинна!»

І я запам'ятала. Від почутого я ще довго, лякаючи маму, прокидалась і плакала вночі, бо мені снівся Голод.

Це не вигадана історія. Це — правда. Таке забути неможливо. Запалена бабусею свічка горить.

Джерело: Стаття Валерії Кондратової на сайті Liga.net «Люди, Анюто, з ума сходили од голоду».

Чотири історії Голодомору» <https://www.liga.net/society/articles/lyudi-anyuto-z-uma-shodili-od-golodu-chotiri-istorii-golodomoru>

● БОЛИТЬ!

«Куди ж ти мене на підводі до мертвих грузиш — я ж іще жива?»

«Не могу без сліз писати про Голодомор, хоч знаю про це лише з оповідей бабусі. Їх розкуркулили, бо мій прадід не захотів йти до колгоспу. Забрали все — до останньої картоплини, що в погребі за стовп закотилась. Останню курку, що прабабця зарізала і заховала під глиняник, викинули собакам, аби діти не з'їли

Людмила ЛОЖКА, смт. Корнин Житомирської області, спогади для radiosvoboda.org

Померла майже вся велика сім'я, вижила бабуся з сестрою і матір'ю. Батько і решта дітей вмерли, братик зник безвісти. Рідні вважають, що його з'їли людиїди, бо в криниці біля дому ймовірних канібалів знайшли дитячий череп. Ще згадувала бабуся Робенко (народжена Гандзюк) Олександра Телемонівна, як до одних людей зайшов родич, а у них на припічку дитячі пальчики лежать. Тихенько втік — викликав міліцію. Тих лю-

“**До одних людей зайшов родич, а у них на припічку дитячі пальчики лежать. Тихенько втік — викликав міліцію. Тих людей забрали, і більше про них у селі ніхто не чув.**

дей забрали, і більше про них у селі ніхто не чув. Це все відбувалося в селі Харліївка Житомирської області.

Моя бабуся розповідала, як їздила по селі підвода — збирала мертвих, у кожен дім заглядали, перевіряючи, чи живі. В одному домі жінку живи забирали, а вона просилася: «Куди ж ти мене грузиш — я ж іще жива?». А той чоловік відповів: «Ти все одно помреш, то що, мені по тебе ще завтра вертатися?».

Людей ховали у спільній ямі-рові. Коли від голоду помер мій прадід Гандзюк Телемон, то і мови не було про гріб — загорнули в якесь покривало. А той чоловік, що трупи по селі збирав за пайок, на прохання прабабусі підсунув його труп під гріб іншого чоловіка, аби земля прямо на нього не спалася.

А ще живив брат бабусі, бо жив у Мурманську. От він, коли чутки про голод туди дійшли, відправив посылку з в'яленою рибою. Дві молодших сестрички наїлися і померли за одну ніч, бо не могли втриматися, щоб більше не їсти. А наступного дня дали хліб...

...Коли бабуся про голодовку розповідала, я припустила, що тоді був неврожай, на що вона відповіла: «Такого гарного врожаю не було ні до, ні після Голодомору». В їхньому селі чорнозем був такий, як масло. Бабуся моя — 1914 року народження, тож бачила і розуміла багато. Вона на мене ще сердилась: «Голодовку навмисно зробили, щоб хазяїв винищити, бо вони в колгосп не йшли. Туди пішли самі п'яниці та ледацюги».

● НЕЙМОВІРНО!

Лик Ісуса Христа Володимир Казарян помістив на рисовій зернині

Закінчення. Початок на с. 1

Мирoslava КОЗЮПА

З кожним шедевром — велика праця, неймовірна витримка, мистецький смак. На виготовлення одного експоната автор витрачає іноді кілька місяців. Матеріали, з якими працює Володимир Казарян, невидимі неозброєним оком, а інструменти для створення мікромініатюрних композицій автор робить сам із надміцної сталі та осколків штучних алмазів з використанням підручних матеріалів, зокрема пензлик, яким він малює портрети знаменитостей на рисових зернах, — це 1/100 людської волосини. Іноді на те, щоб виготовити інструмент, йде більше часу, ніж на самі шедеври.

— Мистецтво мікромініатюри настільки унікальне, що ним займається лише кілька людей у світі (серед них Микола Сядристий — герой публікації у нашій газеті «Підкував блоху. А дівчинку під парасолькою посадив на... носі комарика!» в січні 2018 року. — Ред.). Тому і технології окремі для кожної роботи. На один експонат витрачаю від місяця до трьох. Є й такі, на які пішло пів року. Наприклад, мозаїчний портрет Ісуса Христа, зроблений із більш як 10 тисяч мікрокаменів. Він розміром як однокопійчна монета. На виставках, які організовуємо по всій Україні, скульптури встановлені на мазкових зернятах чи на торці волосини. Роблю це для того, щоб людина уявила, про які масштаби йдеться, — розповів Володимир Казарян.

«ПРАЦЮЮ МІЖ УДАРАМИ СЕРЦЯ — НАВІТЬ МУХА, ЯКА ПОРУЧ ПРОЛЕТІЛА, НЕБЕЗПЕЧНА»

Роботи виконуються під мікроскопом 300-кратного збільшення.

— Я працюю з тими матеріалами, які дають змогу це робити, — розповідає Володимир Казарян. — Вони повинні бути дуже міцними і не втрачати своїх властивостей. Скульптури

Понад 600 мікромініатюр «живуть» у таких скляних колбах.

виконують зі слонової кістки, бурштину, мармуру, дорогоцінного каменю та металів, риб'ячої луски, є на бивні мамонта, поміщаю їх у вушко голки, на макове зернятко, волосину, кристалик цукру і навіть піщинку.

Перед тим, як приступати до но-

митець пояснює: «Працюю між ударами серця — мінімальна мікровібрація може завадити. Вся моя сутність зосереджена на кінчиках пальців. Необережний рух, тремтіння руки, навіть муха, яка пролетіла повз, — і робота може бути зіпсована. Удари серця,

Працюю між ударами серця — мінімальна мікровібрація може завадити. Вся моя сутність зосереджена на кінчиках пальців. Необережний рух, тремтіння руки, навіть муха, яка пролетіла повз, — і робота може бути зіпсована.

вого витвору, майстер голодує кілька днів, щоб повністю зосередитися на процесі творення.

— Працюю у повній тиші на світанку або пізно увечері. Руки прикріплюю до столу ремнями, одягаю маску. Адже має справу з пилінками дорожочинних каменів, людським волоссям. Були випадки, коли Володимир Едуардович уже доробляв останні штрихи, полегшено видихав, і вся робота «полетіла», — розповідає директорка музею мікромініатюр Олена Казарян. А сам

подихи, мигання повік пристосовую до руху інструмента». А ще, зазначає, дуже важливою є віра в успішний результат.

Своїм умінням Володимир Казарян завдячує батькові — народному художнику, заслуженому діячеві мистецтв Вірменії Едуардові Казаряну, якого по праву вважають основоположником мікромініатюри.

— Він був унікальною людиною, його знають у всіх країнах світу. Ви ж чули про знамениту мініатюру «Підко-

Фото shepetivka.com.ua

Слони-еквілібристи.

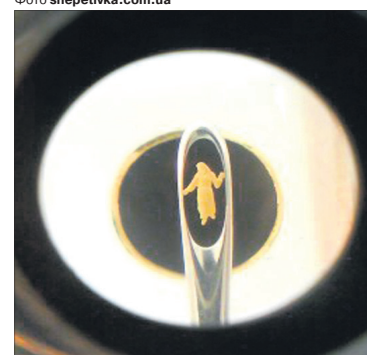
вані блохи, що грають у м'яч»?! Це шедевр мого батька. Його твори отримували у подарунок Сталін, Хрущов, Хо Ши Мін, Хоннекер, королева Великої Британії Єлизавета II та багато інших. Окремі занесені до Книги рекордів Гіннеса, — розповідає про свого наставника автор. — А про себе каже: мініатюрою захопився у 18 років, спостерігаючи за роботою батька. Але тоді був молодим, емоційним і енергійним, тож на таке кропітке заняття посидючості не вистачило і справу закинув. Але якось зрозумів, що треба вдосконалюватися, розвивати навички. Поставив собі високу планку — зробити те, чого до мене ще не робили.

«ХОЧУ ПОВЕРНУТИ ЛЮДЯМ ЗДАТНІСТЬ ДИВУВАТИСЯ»

За 40 літ діяльності Володимир Казарян створив понад 600 мікроскульптур. Першу мініатюру — ландшафт Дніпрогесу — подарував у 1979 році Леонідові Брежнєву. А 1984-му майстер заснував премію «Троянда світу», виконавши на рисовому зернятку мікропортрети президентів різних країн та світових знаменитостей. Премію отримали відомі особистості Америки Білл і Хілларі Клінтони, Арнольд Шварценеггер, очільник Єгипту Хосні Мубарак, глава Росії Борис Єльцин та два перші українські президенти — Леонід Кравчук і Леонід Кучма.

Свої витвори Володимир Казарян продає рідко, адже деякі для нього безцінні, а інші коштуватимуть мільйони — ті, які можна помістити на за-

Фото shepetivka.com.ua

Коли сам створюєш — відчуваєш частинкою Бога.

мовлення, наприклад, як елемент у гдиннику. Виставка «Восьме диво світу» експонувалася в Росії, Єгипті, Прибалтиці, Чехії, а в Америці за рейтингом увійшла до десятка найдивовижніших чудес світу. Кожен експонат демонструється у скляній кулі, зверху над якою прикріплений мікроскоп — без нього людське око не здатне побачити мініатюру.

Від копіткої роботи Володимир Едуардович відпочиває просто — за іншим видом творчості: пише пісні, виконує їх під гітару, видає тритомник власних поезій.

Зізнається: любов до цього мистецтва — від мами Ольги Величко, яка все життя віддала акторському покликанню.

— Дуже люблю Баха, він для мене — вищий прояв геніальності. Його твори надихають, налаштовують на урочистість і грандіозність й водночас допомагають сконцентруватися. Класична музика мене умиротворює, — каже митець.

А ще зазначає, що люди, які бачать його роботи вперше — шоковані й здивовані. Ця любов надихає щось створювати... Хочу повернути людям здатність дивуватися.

Серед найулюбленіших власних мікроскульптур — мікротроянди.

— Вони і вдома, і в душі. Бо це любов і краса. Неймовірно відчуття: коли сам створюєш, відчуваєш частинкою Бога, бо можеш робити те, на що не здатні інші люди чи навіть технічні засоби, — зізнається Володимир Казарян, виробивши власний девіз: «Неможливе зробити можливим!»

За внесок у розвиток культури кілька років тому вірменський українець був відзначений почесною нагородою «Свята Софія».

Передплатили — і виграли! *

Новими власниками призів від «Цікавої газети на вихідні» серед читачів, які передплатили видання на друге півріччя та весь 2019 рік, стали:

Плед — Зозуля Любов Миколаївна (с. Павлівка Пулинського району Житомирської обл.).
Годинник — Ковальчук Софія Іванівна (с. Рудка Демидівського району Рівненської обл.).
Рушник — Тимків М. В. (с. Острівок Сокальського району Львівської обл.).

* Під подарунком мається на увазі придбання товару за 0,01 грн із ПДВ.

І ВИ НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ – ВИПISУЙТЕ ТА ВИГРАВАЙТЕ!

ПЕРЕДПЛАТНІ ІНДЕКСИ «Цікавої газети на вихідні»: • для Волині – 60304, • для Рівненщини – 60312,

• для інших регіонів України – 60307.

● ВИДАТНІ ЛІКАРІ

Понад 100 років тому поріднив медицину з українською мовою

Цей вчинок голови природничо-лікарської секції Українського наукового товариства, головного хірурга Київського військового шпиталю Мартирія Галина тодішня влада сприйняла як виклик. Після більш як 200-літньої насильної русифікації він уперше виголосив наукову медичну доповідь (а потім і опублікував її) рідною мовою

Оксана КРАВЧЕНКО

ЯК ДОКТОР ГАЛІН СТАВ ГАЛИНИМ

Народився відомий хірург 14 квітня 1858 року в сім'ї православного священника, який проживав у селі Гура Роши в Бессарабській губернії (нині — Козацьке на Одещині). Здібний з дитинства до науки, Мартирій успішно закінчив курс у Новоросійському університеті і був удостоєний звання «кандидат природничих наук». Згодом казенним коштом, як стипендіат морського відомства, вступив до Імператорської військово-медичної академії. За це зобов'язаний був після одержання диплома відслужити 4 роки 9 місяців.

Після низки перетурбацій із місцем служби молодого лікаря скерували у Київський військовий госпіталь. Хірургічну практику він поєднував з науковою діяльністю. А 23 листопада 1888 року на засіданні медичного факультету університету Святого Володимира Мартирій захистив докторську дисертацію. Згодом стажувався в Німеччині і Франції.

Вдосконалював практичні навички хірург Галін (тоді він ще підписувався так) і під час відрядження на Далекий Схід, де брав участь у медичному забезпеченні експедиційних військ Російської імперії при придушенні повстання в Китаї. За сумлінну службу був нагороджений орденом Святого Станіслава II ступеня і срібною медаллю «За поход в Китай».

У 1903 році вже авторитетного й відомого хірурга призначили виконувачем обов'язків головного лікаря Київського військового госпіталю. Однак лише через 8 літ він позбувся статусу «в.о.». Таке тривале звільнення пояснювалося несприйняттям влади його громадянської позиції, яка полягала у майже неприхованій підтримці всіх патріотично налаштованих українських організацій, а пізніше — безпосередній участі в їхній діяльності. Відбити атаки шовіністично заангажованих генералів Мартирію Галіну допомагали колишні заслуги та високий чин статського радника.

Національно свідомий лікар брав активну участь у діяльності Українського наукового товариства, завданням якого було «допомагати розробленню і популяризації українською мовою різних галузей науки». Його головою був обраний Михайло Грушевський.

Статський радник Мартирій Галин завжди пам'ятав, що він — українець.

Медичну секцію очолив Мартирій Андрійович. 17 лютого 1908 року вперше в Києві пролунала доповідь на медичну тематику українською мовою доктора Галина «Симуляція в хірургії». Очевидно, тоді й змінив її автор літеру «і» на «и» у своєму прізвищі.

«НАЧАЛЬНИК ШТАБУ — ТОВСТА ПИХАТА МОСКОВСЬКА ПИКА...»

У своїх спогадах Мартирій Андрійович згадував випадок доносу, котрий спровокувала шовіністично налаштована газета «Киевлянин». На той час члени медичної секції Українського наукового товариства видали два томи

Після поразки визвольних змагань Мартирій Галин, як їх активний учасник, був змушений залишити Київ.

своїх праць. В обох книжках, поміж інших авторів, були надруковані і наукові доповіді доктора Галина. Одна з них була присвячена темі української медичної термінології. І ось один співробітник «Киевлянина» друкує довжелезну рецензію, в якій нічого не говорить про зміст статті, а критикує тільки українські анатомічні терміни, глузує з того, як вони незвично звучать, і оприлюднює посаду й чин ініціатора таких нововведень. На публікацію в газеті відреагував командувач військами і передав Мартирію Галіну наказ не писати більше українською.

У 1914 році хірург Галин був переведений на посаду лікаря 21-го армійського корпусу, а на початку Першої світової війни він займав посаду санітарного інспектора 3-ї армії. Однак незабаром медична комісія підтвердила у нього хронічний міокардит, що стало причиною повернення до Києва.

Фото uk.wikipedia.org.

Фото archive.com.

«Російсько-український медичний словник» Мартирія Галина вийшов у 1920 році, коли його упорядник був уже в еміграції.

З приходом до влади гетьмана Скоропадського Галіну доручили створити й очолити комісію з реорганізації Київського військового госпіталю в Український військово-медичний інститут. Проте незабаром ця діяльність була припинена. Попри те, що Мартирій Галин при гетьмані не був обділений увагою і користувався авторитетом, він не сприймав нову владу із симпатією. Його обурювало, що ставку Скоропадський робив на спеціалістів старої школи, буржуазію, офіцерів і генералів царської армії, які до національної ідеї ставилися байдуже і навіть вороже. Згодом у своїх спогадах Галин дасть такі характеристики керівництву 4-го київського військового корпусу: «Командир корпусу генерал-майор «широ український», розмовляє українською, хоч і зле. Начальник штабу — товста пихата московська пика — відвертається, не відповідаючи, коли осавул звертається до нього по-українськи...».

Після поразки визвольних змагань Мартирій Галин, як їх активний учасник, був змушений залишити Київ. Приміром свого «Російсько-українського медичного словника», який вийшов у світ у 1920 році окремою книгою, Мартирій Андрійович одержав уже будучи в еміграції. Згодом за підтримки Союзу українських лікарів у Чехії був виданий його «Медичний латинсько-український словник».

Про останні роки життя Мартирія Галина відомо небагато. Він провів їх на своїй батьківщині в Бессарабії, брав участь у товаристві «Просвіта», у громадській роботі, був членом-кореспондентом Українського лікарського товариства у Львові, публікувався у виданнях Українського наукового Інституту в Берліні. В 1930-х роках у виданні Українського воєнно-історичного товариства в Польщі — журналі «За державність» — вийшли його спомини «Спостереження й враження військового лікаря з часів великої війни й революції». Але в історію Мартирій Галин увійшов як лікар, який прагнув зробити медицину українськомовною.

● БЕРЕЖЕНОГО БОГ БЕРЕЖЕ

Пив мікстури від застуди — зліг з інфарктом

Більшість із нас при початкових ознаках ГРВІ (нежить, дере в горлі, підвищується температура) біжить до домашньої аптечки. А там — «чарівні» пігулки й мікстури, які, якщо вірити рекламі, виликують кожного за кілька годин. На жаль, такі дії можуть мати сумні наслідки, застерігає Ірина Волошина, професор кафедри сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології Запорізького державного медичного університету

Оксана КРАВЧЕНКО

З результатами дослідження, проведеного в Тайвані, з 10 000 госпіталізованих пацієнтів із серцевим нападом гострий інфаркт міокарда підтверджувався в три рази частіше у хворих, які приймали напередодні нестероїдні протизапальні препарати під час лікування застуди.

При ГРВІ, а особливо якщо підстеріг грип, ризик виникнення серцево-судинних катастроф зростає у 6 разів. Учені з Лондонської школи гігієни нагадали, що викликане респіраторною інфекцією запалення нерідко призводить до спонтанних тромбозів, які є основною причиною серцевих нападів та інсультів. Віруси грипу та бактерії, що часто зумовлюють пневмонію, також мо-

При ГРВІ, а особливо якщо підстеріг грип, ризик виникнення серцево-судинних катастроф зростає у 6 разів.

жуть ушкоджувати серцевий м'яз. Тому важливо не допускати зараження інфекціями, якщо вже є хронічна проблема із серцем або судинами.

Коли ж людина на свій розсуд використовує аспірин, ібупрофен, диклофенак або інші нестероїдні протизапальні засоби для лікування застуди, ризик виникнення серцевих нападів зростає ще більше, оскільки ця група препаратів підвищує артеріальний тиск і спричиняє затримку рідини. Що більша доза і тривалість прийому медикаментів, тим вищий ризик ускладнень з боку серця і судин. Через це ще в 2015 році адміністрація з контролю за продуктами і ліками США рекомендувала особливо виділяти попереджувальні написи на упаковках нестероїдних протизапальних ліків, щоб звернути увагу на підвищені ризики серцевого нападу та інсульту.

В іншому дослідженні були проаналізовані дані майже 10 млн пацієнтів. Люди з Великої Британії, Італії, Німеччини використовували такі препарати в період з 2000-го по 2010 рік. Було виявлено 92 163 госпіталізації з приводу серцевої недостатності. З'ясувалося, що ризик заробити її зростає у середньому на 19% при прийомі диклофенаку, ібупрофену, індометацину, кеторолаку, німесулідну, піроксикаму, еторикоксибу, рофекоксибу.

Доступність цих засобів уводить пацієнтів в оману щодо того, ніби вони нешкідливі, безпечні для всіх. Саме тому варто загострювати увагу людей із серцево-судинною патологією на неприпустимості самолікування ГРВІ та грипу, наголошує професор Волошина.

фото media.storidilo.ua.

Велика сторінка для Пані

● РУКОДІЛЬНИЦЯМ

«Червонясте, золотисте опадає з кленів ЛІСТЯ...»

● КЛУМБА НА ПІДВІКОННІ

Не дайте зачахнути домашнім квітам

Вони чутливі до температурних змін і вологості. Тому важко переживають настання холодів — починають в'янути, скидати листя. Спробуємо зарадити цій проблемі

Щоб врятувати квіти, змінюємо їхнє розміщення. Часто господині тримають вазони на підвіконні. Влітку це цілком допустимо, бо вони отримують там багато світла. Але взимку на підвіконні їх атакують протяги, а листочки, що стикаються з холодним склом, нерідко гинуть. Тому радимо прибрати квіти з підвіконня, а теплолюбиві поставити якомога далі від нього. З новим розміщенням кімнатних рослин можуть бути теж проблеми, оскільки вони мають отримувати не тільки тепло, а й світло. Запам'ятайте: не можна переноси-

ти вазони з місця на місце надто часто. Квіти, як і люди, звикають до одного.

Зменшуємо кількість води для поливу. Зима — час, коли в рослин уповільнюються процеси, пов'язані з їхнім ростом. Тому стежте за тим, щоб ґрунт у горщиках не був перезволожений. Надлишок води призводить до загнивання коріння. Отож

«Не можна переносити вазони з місця на місце надто часто. Квіти, як і люди, звикають до одного.»

поливайте квіти взимку рідко. Стежте за атмосферою в будинку. Зимовий догляд за вазонами обов'язково має супроводжуватися регулярним провітрюванням приміщення. Чимало з них добре почувують себе лише в кімнатах із хорошою циркуляцією повітря. Тому не позбавляйте їх можливості насолоджуватися ним, але в міру. Адже холодне повітря для деяких рослин може стати згубним.

● СПРОБУЙТЕ І ВИ

Чи варто викидати поліетиленові пакети?

Купуючи яблука, картоплю, інші продукти, кладемо їх у цю зручну тару. Тож після кожних відвідин магазину — у смітнику гора пакетів. І дарма. Їм можна знайти застосування

Кульками зручно вистеляти сміттєве відро, щоб воно не бруднилося. Поліетиленові пакети з ручками можуть замінити сміттєві. Причому їх не треба купувати. Та й виносити сміття в них значно зручніше.

Якщо тримаєте на кухні сторінки з улюбленими кулінарними рецептами, вирізаними із журналів, вкладіть їх у поліетиленові пакети, «запаяйте» гарячою праскою. Такі листочки можна з допомогою скрозшивача зібрати в альбом.

Щоб зберегти відкриту томатну пасту, помістіть у банку пакет (можна й два для надійності), загорніть його краї зверху, налийте в нього води, щоб витіснило повітря. Закрита таким чином паста не буде пліснявіти.

Коли необхідно швидко зробити якусь брудну роботу, наприклад почистити взуття, а гумові рукавички натягувати не хочеться, їх заміняють поліетиленові кульки.

● КОРИСНІ ПОРАДИ

Міль триматиметься якнайдалі від вашого гардероба

Буває, вішаєш восени в шафу шерстяне пальто, а навесні дістаєш його... з діркою. Така маленька комашка, як міль, здатна зіпсувати і одяг, і ваші нерви. Тож простіше віднайти її від шафи (не обов'язково хімічними засобами), як боротися з нею. Міль буде обходити стороною ваше вбрання, якщо дотримуватиметься таких порад

ПРАННЯ

Робити це треба в гарячій воді й обов'язково з порошком.

Після цього добре просушіть речі, можна попросувати, щоб добили личинки, стійкі до водних процедур.

ПРИБИРАННЯ З ПИЛОСОСОМ

Без нього не обійтись. Ретельно почистіть цим приладом шафу зсередини, після того — всю кімнату. А найкраще — відразу всю квартиру. Порохозбірник після цього добре витрусіть. Ви позбудетеся не тільки сміття та пилу, а й личинок молі.

СКЛАДАЙТЕ РЕЧІ У ПАКЕТИ

Це допоможе обмежити доступ молі до «їжі». Найзручніший спосіб уникнути ко-

махи — зберігати речі в пластикових пакетах із «блискавкою». Це стосується і круп на кухні.

«Мішечки із сушеною лавандою розкладіть у шафі. Її запах відлякуватиме міль.»

Найкраще, коли вони зберігатимуться в щільно закритих банках.

НАТУРАЛЬНИЙ ЗАСІБ ВІД МОЛІ

Досить ефективно діє лаванда. Мішечки із сушеною рослиною розкладіть у шафі. Її запах відлякуватиме міль.

● ДОМАШНЯ АКАДЕМІЯ

Кликати чоловіка — чи самій закачати рукави?

Якщо забруднився стік у мийці і в ній стоїть вода, не панікуйте. Викликати сантехніка не обов'язково, та й чоловіка можна не турбувати. З такою проблемою ви можете впоратися самі. Маємо для вас декілька варіантів її вирішення, з допомогою яких легко позбудетеся засмічення раковин

Коли воно незначне, то щільно закрийте пробкою зливний отвір на ній, заповніть його гарячою водою. Після цього енергійно прокачайте вантузом декілька разів. Коли вода відразу не збійжить, повторіть процедуру. При невеликому засміченні цього буває достатньо.

Якщо ж засмічення не вдається ліквідувати, візьміть гнучкий трос, просуньте його в трубу через зливний отвір раковини. Коли він вперся в пробку, що перекриває стік води, проштовхуйте доти, поки не проб'є засмічення.

Можна спробувати усунути його з допомогою жорсткого гумового шланга, один кі-

нець якого треба натягнути на кран, а другий обмотати ганчіркою і встромити у стоковий отвір. Якщо пустити гарячу воду, то сильний напір змиє бруд, жирові відкладення. Проводьте таку процедуру час від часу, щоб сміття не накопичувалося в трубах.

Спробуйте прочистити їх з допомогою суто жіночого засобу — крему-депілятора. Якщо труби у ванні засмічені волоссям, то видавіть невелику його кількість в отвір стоку і залишіть на 20 хвилин. Депілятор розчинить волосся, і вода вільно прохідтиме. І, звісно, можна скористатися для ліквідації засмічення спеціальними засобами для прочищення труб, яких достатньо в магазинах.

● НА ЗАМІТКУ

Вовняну кофту можна врятувати

Ми не завжди вивчаємо рекомендації на ярликах шерстяних речей, чим додаємо собі головного болю. Саме через неувважність багато хто з нас стикається з проблемою: як відновити улюблений светр, який «сів» після прання

Можете спробувати врятувати його таким чином: візьміть 5 літрів прохолодної води, 2 столові ложки перекису водню. У цю суміш покладіть виріб на 15 хвилин. Потім дістаньте, розтягніть руками місця, що «сіли», знову опустіть у цей розчин на годину. Після цього викрутіть светр, покладіть його на рівню поверхню, розрівняйте проблемні зони й висушіть. Цей спосіб доречний для світлих речей.

У разі, коли шерсть, що «сіла», трошки деформувалася, можна змішати в однакових пропорціях воду й нашатирний спирт. Замочити в цьому розчині одяг на 2 години. Потім добре його прополоскати. Можна зі спеціальним кондиціонером для шерсті. Сушити виріб слід на рівній поверхні.

● СІМ «Я»

Вони помиляються — а ми не нервуюмо

Що б ви вчинили, спостерігаючи, як 3-річне хлопчаче будує кубикову башту за антизаконами фізики? На менші кубики ставляться більші, потім — знову малі і знову великі. Башта хитається, а дитя пишається... Інший приклад: 10-літнє дівча шиє у школу фігурку сови — обметувальний шов нерівний і одне око явно вище за інше. (Я звертаю на це увагу дочки і кажу, що так не годяться і треба перешити. Їй не хочеться. Ми починаємо сердитися одна на одну...) Якщо це ваші діти, вам вдасться не критикувати, не пропонувати переробити і не прогнозувати вголос, до чого призведе недосконалість?

Оксана КОВАЛЕНКО

Невтрочанню треба вчитися! З досвіду бачу: знання, що діти повинні самі аналізувати свої помилки і самі пожинати навіть не найкращі плоди, дуже важко втілити у життя. Можеш навіть не усвідомити, що робиш, а вже гукати: «Не туди! Не туди ставиш кубика!!!» (начебто від того залежить жити чи не жити). Тож не треба дивуватися, що після правильно збудованої мамою башти дитина знову спорудить криву, тому що її очі, руки, мозок ще не набули того досвіду, аби робити все за будівельними нормами. Маю і старшу «кубикову» модель: 18-літній син ніяк не знайде час оформити студентське посвідчення. Раніше фраза «я був зайнятий іншими важливими справами» довела б мене «до сказу», а тепер

У кожного своя школа життя. Навіть якщо дитина врахує наше попередження про те, що може статися від її певних дій, досвіду власного вона не отримає і в подібній ситуації знову діятиме, як надумала спочатку...

я привчаю себе до думки, що це Його башта, а не моя. Кажу «привчаю», бо процес переходу з рейок вузької колії на широкі довгий і непростий. Навчання полягає у розмові із собою: ну чого б то я мала нервувати — не я ж не можу користуватися пільговим проїздом і деякими іншими благами, а дитині ж буде корисно зрозуміти, що важливі справи, відкладені на бозна-яке завтра, загострюються у найнепідходящий до того момент; то хай собі вчиться планувати свої пріоритети, а я он ліпше про свій паспорт подбаю... І ми з моїм «гострокутим» сином прекрасно розмовляємо на інші теми. (Багато жінок у моїй родині звикли відповідати за все і за всіх, вряда-годи сплескуючи руками з вигуком: «Ну чому я за все маю дбати одна!». А дійсно — чому і навіщо?)

Навчання не «сунути носа до чужого проса» полягає передусім у спостереженні. Зазвичай ми підказуємо-настановлюємо, як треба, з висоти своїх літ, а дитині потрібно ту висоту ще взяти — щоб їй дійшло, вона мусить попрацювати, фізично й розумово, над баштами, красою палячочок у зошиті, поспостерігати за тією ж учителькою, аби знати її «слабінки». У кожного своя школа життя. Навіть якщо дитина врахує наше попередження про те, що може статися від її певних дій, досвіду власного вона не отримає і в подібній ситуації знову діятиме, як надумала спочатку... У тренера із сімейних питань Вікі Хьофл я вичитала, що дітям просто необхідно дозволити здійснювати море помилок: «Втручатися варто, лиш вичекавши деякий час, причому не для того, щоб вирішувати проблеми, а щоб знати, що саме виносять діти з отриманого досвіду». А поки чекаю відповіді від малого Романа, чому то кубики у башті падали, готова реагувати на ваші питання-роздуми: поштова адреса є в газеті, а електронні — okovalenko74@gmail.com або ж tsikava.gazeta@gmail.com.

● ПСИХОЛОГІЯ ВЗАЄМИН

«Ти мене не любиш і не цінуєш!»

6 жіночих висловлювань, які неправильно сприймає сильна стать

Закінчення. Початок у «Цікавій газеті на вихідні» за 14 листопада

4. ОБРАЗА І ГРА В МОВЧАНКУ. «ТИ САМ ЗНАЄШ, ЩО СТАЛОСЯ!»

Своєю поведінкою жінка хоче змусити чоловіка зрозуміти, що він її образив. Але в нього це викликає лише агресію, тому що він бачить: проблема є, а ось як її вирішити, не знає, тому що спілкується з «партизаном на допиті».

У такі моменти дружина нічого не хоче пояснювати: «Ти сам знаєш, що сталося!» Звідки чоловік знає, що трапилося? Він не може всі варіанти проаналізувати.

Чоловік нервuje, підозрює в жінки шизофренію, намагається все вияснити, а вона від нього втікає:

— Ну це вже занадто! Поясни, в чому річ.

— Ні в чому! Все нормально!

Пристрасті спалахують усе сильніше. Чоловік вирішує або не звертати уваги на цю ситуацію, або відреагувати з гнівом.

Чим замінити?

«Не роби так».

«Не кажи так».

«Мені дуже неприємно».

Чоловік не має функції «здогадуватись». Якщо ви вважаєте свою половину телепатом, ви помиляєтесь.

Розкажіть йому, що конкретно вас не влаштовує. Поділіться своїми почуттями. Може, ви просто щось не так зрозуміли? Скажіть обов'язково, сам чоловік не здогадається.

5. «А ОСЬ В ІВАНА ІВАНОВИЧА...»

«Катрусі хлопець зробив те, а Олену чоловік повів на відпочинок...»

Такі слова не те що не вирішують ситуацію, а й погіршують її: **чоловік буде відчувати, що ви порівнюєте його з іншими, а це дуже б'є по його самолюбству.** Якщо у вашій половині немає мотивації щось робити, ви повинні подумати, чому ваше товариство не мотивує його бути успішним. **Чому він нічого не хоче робити?**

Варіантів два:

Або ви не дякуєте йому за те, що він робить.

Або ви цього не потребуєте.

Подумайте (зараз звертаюся до жі-

Чоловік не має функції «здогадуватись».

нок), чи не належите ви до таких панянок, які скажуть: «Навіщо мені нові чоботи, я ще ковзанів не зносила!» Якщо ви самі

ловіком і дружиною. Коли жінка тисне: «Невже так важко зрозуміти, що мені потрібні ці нові чоботи!», він відчуває, що перетворюється на банкомат.

6. «Я Ж КАЗАЛА!»

Що жінка демонструє цими словами? «Мені було б дуже приємно, якби ти хоч іноді до мене прислухався». Їй хочеться почути, що чоловік цінує її думку і вважає її слушною.

Але представник сильної статі чує в цих словах тільки гордовитість і нотки зарозумілості. І те, що вона завжди має рацію. А коли так, то і «роби все сама, раз у тебе все так добре виходить!»

Зазвичай після цієї фрази чоловік відчуває себе пригніченим і нічого не хоче робити. Адже він і сам розуміє, що зробив помилку, а кохана дружина йому про це продовжує нагадувати.

Чим замінити?

Щоб чоловік вчинив по-вашому, треба просто м'яко його про це попросити. Але якщо ви вже бачите, що він помилився, найкраще, що може зробити жінка, — нічого не помітити.

Зичимо вам порозуміння й щасливого сімейного життя!

Джерело: tutkatamka.com.ua

Якщо ви вважаєте свою половину телепатом, ви помиляєтесь.

до себе так ставитесь, то як має це робити чоловік?

Чим замінити?

Визначтеся, чого саме вам не вистає для щастя: сукні, букету квітів, подорожей, часу, проведеного разом. І скажіть чоловікові про це, додавши до своєї промови емоції щастя від здійснення своєї мрії.

Є один хитрий лайфхак: згадайте обличчя дитини, коли вона в магазині бачить іграшку, яка їй дуже подобається. Очі світяться від захоплення, розкритий від захоплення рот: «Вау, оце так!». Дивиться на неї, усміхається, а в очах горять радісні іскорки. У неї ж на обличчі написано, якою вона буде щасливою, коли їй куплять цю іграшку!

Те ж саме стосується взаємин між чо-

Усміхніться!

:)) :)) :))

Дівчинка прийшла зі школи і показує батькові щоденник.

— Молодець, — хвалить він доньку за оцінки. — А це що таке?

— Зауваження, тату, — знітила-ся дитина. — Вчителька каже, що я балакаю безупинно, й обіцяє вжити заходів. Підпишися, що ти бачив...

Батько ставить підпис у щоденнику і робить приписку: «Якщо ваші заходи допоможуть, неодмінно повідомте. Я їх випробую на своїй дружині».

:)) :)) :))

— А вас не турбує той факт, що в кіно стало занадто багато сексу?

— А ви в кіно дивіться на екран, а не в зал.

:)) :)) :))

Я знаю собі ціну. Просто зараз я по акції.

:)) :)) :))

— Що таке прекрасна блондинка?

— Рай для очей, вогонь для душі і стихійне лихо для гаманця.

:)) :)) :))

Записка начальнику установи: «Прошу вибачити мою дочку за запізнення на роботу. Річ у тому, що у мене три доньки, а вдома тільки одне дзеркало».

:)) :)) :))

— Милий, правда ж я в тебе єдина? — Та ви сьогодні змовилися всі чи що?!

:)) :)) :))

На співбесіді.
— Ваше ставлення до алкоголю. Якщо можна, одним словом, будь ласка...
— Буду!

● ГЕРОЇ НАШОГО ЧАСУ

Фото youtube.com.

«Ніж» — історія про те, як сильно може вразити слово «ні».

Фото lyricstranslate.com.

«Я ваше серце із себе вирву...»

«Помирати від болю не соромно»: Анастасія Шевченко в піснях перетворює себе на зброю

Закінчення. Початок на с. 1

Влада КРИМСЬКА

Кліп знято на тлі великих наспів вугілля, субтитри виконано червоним кольором, що нагадують плями крові, написані вони російською мовою для того, щоб було краще зрозуміло ворогам. Вона показує, як виглядає посттравматичний випадок, здригаючись у конвульсіях на попелястій землі. Земля взагалі є одним із ключових образів у відео Насті Шевченко.

— На перший кліп я збирала гроші від роботи ведучою на «Суспільному», на другий — позичила, — каже співачка. — Зараз мені допомагають двоє дівчат, Ірина та Карина. Я думаю, що це моя команда. Є режисерка, її звати Анна Бурячкова, і це велике щастя, що

вона погодилася зі мною працювати. Це та сама художниця, якій я довіряю свої пісні, тому що не мислю очима. Перші два кліпи — її історія. «Колискову» ж знімав Семен Мозговий. Але ідея була повністю моя.

БОЛЮЧА І КРАСИВА ОДНОЧАСНО: «В МУЗИЦІ МЕНІ ВАЖЛИВО ГОВОРИТИ»

Як артистка Стасік існує всього пів року. За три пісні вона протоптала свою доріжку і показала, що музика може бути незручною, болючою, травматичною, небезпечною, чесною і красивою водночас. Здається, Настя Шевченко ранила висловлюванням.

— Не виговоритися, а говорити. Цього я хочу, — каже дівчина. — Наприклад, «Ніж» — історія про те, як сильно може вразити слово «ні». У житті мене пошматувало багато відмов, і не тільки у любовних

стосунках. Приміром, колись мене не взяли у спектакль, тому що я недостатньо гарна, — то була величезна травма. Цією піснею я хочу сказати, що помирати від душевного болю — можна:

**«Я сама тепер ніж,
У мені є вічна ніч,
Вся горю у вогні,
Ти згорши у мені».**

Тяга ж до творчості у Насті проявилася ще в дитинстві.

— Пам'ятаю, як у класі третьому написала казку, і ми з однокласниками її поставили — я була режисеркою та навіть грала когось там, — пригадує дівчина. — Десь у 15 дізналася, що існує такий жанр, як перформанс. Мені подобалось те, що можна було говорити з людьми на відстані витягнутої руки. Наче ось — ти, а ось — люди, і між вами нічого не стоїть, жодної перешкоди. Згодом у мене з'явився власний

вуличний театр. Я з Києва. Мама — психологиня, і вона крута. Займається дайвінгом, вчиться мистецтву стендапа, а ще ми з нею вперше стрибали з парашутом, коли мені було чотирнадцять. Це була її ініціатива. Мій батько — хороша та спокійна людина, він займається приватним підприємництвом.

«СТАСІК — ЦЕ ПРО ОГОЛЕНІСТЬ...»

Настя грала в театрі «ДАХ», пішла на фронт, де була медиком-стрільцем. Потім — боротьба з собою після пережитого на війні. Вона йде працювати на UA: Суспільне, де веде програму «Культурна афіша здорової людини». Але здається, що страх, біль нікуди не зникли. Вони накопичувалися десь усередині, поступово набуваючи форму Стасіка.

— Мене звати Анастасія, але

часом я перестаю «тримати обличчя», і на авансцену виходить СТАСІК, — пояснює дівчина. — Це про оголеність. Зазвичай, як не дивно, я людина стримана. По можливості оберегаю людей від якихось своїх емоцій. Проте інколи настає час відвертості та крику.

Я багато чого не пам'ятаю, але дуже добре пригадую, як у часи спокою вилазила кудись, де ловить інтернет, і гортала стрічку в інстаграмі. Заходила у соціальні мережі та дивилася, як тусять мої друзі в якихось цікавих місцях, мистецьких арсеналах. І фото їжі! Я й зараз не дурна поїсти, а тоді... Я прямо задивлялася на ці фотки — смачні страви, нові меню. Думала так: якщо я повернуся в Київ, а в ньому вже немає вечірок, каву не подають, люди з похмурими обличчями, то нащо всі мої зусилля?

«По можливості оберегаю людей від якихось своїх емоцій. Проте інколи настає час відвертості та крику.»

Тяга до театру в Насті закінчилася після війни...

— Я пройшла через такі сильні переживання, що проживати кожного разу чужі емоції — це надто складно психологічно, — зізнається дівчина. — Мені б зі своїми розібратися. А в музиці говорю від свого «я». «Бій з тінню» — теж дуже важлива для мене пісня. Вона багатогранна, про різні битви всередині себе:

**«Вже мені спину ніхто
не прикриє...
Може, тепер з неї виростуть
крила?»**

**Котиться в прірву,
все котиться в прірву,
Я ваше серце із себе вирву.
Уже не чекаю від світу**

**спокоти,
Вину не забуто, війни
не минути...»**

Так, це мій стиль життя. Пісні важкі, бо жити взагалі нелегко.

**За матеріалами
slukh.media/texts, opinio.ua,
com, www.armyfm.com.ua, yabl.
ua, www.the-village.com.ua,
gordonua.com.**

● ШОК!

Професора упіймали, коли він викидав відрізані руки студентки

Відомий російський історик Олег Соколов зізнався у вбивстві 24-річної випускниці Санкт-Петербурзького державного університету

Його спіймали на гарячому, коли намагався позбутися тіла. У рюкзаку історика поліцейські знайшли відрізані жіночі руки і травматичний пістолет, які він хотів утопити у Неві. 63-літній професор був нетверезий і впав у річку. Його госпіталізували з переохолодженням, а потім перевели до слідчого ізолятора. Голову і тіло

вбитої дівчини, а також закривавлену пилку пізніше виявили в квартирі Соколова.

Науковець був експертом епохи наполеонівських воєн і кавалером французького ордену Почесного легіону. Він з'являвся на заняттях в образі Наполеона, а деякі колеги і студенти називали його «сір». З колишньою студенткою,

24-річною Анастасією Єщенко, у нього був роман, вони жили разом. За попередніми даними, між ними сталась сварка і чоловік застрелив Настю з обріза малокаліберної гвинтівки. Російські ЗМІ пишуть, що Соколов планував накласти на себе руки в костюмі Наполеона в Петропавлівській фортеці одразу після того, як повністю позбавився б тіла вбитої.

Анастасію описують як спокійну, скромну і тиху людину. Водночас Соколов був «дива-

куватим» та запальним, хоча його поважали як спеціаліста. Кажуть, що чоловік полюбляв алкоголь. У ніч убивства Анастасія розмовляла з братом (воротарем молодіжної збірної Росії з футболу) по телефону і скаржилась, що співмешканець б'є її через ревності.

Під час судового засідання Соколов ридав, вив та бився головою об стіну. Попри таку поведінку, убивця заявив, що... «такої агресивної людини, як Анастасія, ще не бачив». Нібито у неї був ніж. Втім, уже зараз ясно, що судді навряд чи повірять, що з боку Соколова це був самозахист.

ПАЛЬЧИКИ ОБЛИЖЕШ!

Такий ніжний і ситний крем-суп

Усі ми без винятку їли його в дитинстві 😊. Справді, нам відварювали овочі, протирали через сито та додавали бульйон. Для дорослих же це вже щось більше, ніж перетерті інгредієнти. Такі супи стають дедалі популярнішими, адже це універсальна страва, яку не тільки можна готувати в будні, а й на святковому столі вона займе своє чільне місце. Прикрашають їх зеленню, сухариками, шматочками овочів або посипають натертим сиром. Багато рецептів передбачають наявність вершків, морепродуктів, вина. З крем-супами люблять експериментувати кухарі зі світовим ім'ям. Може, і нам наслідувати їхній приклад?

Фото bolshoyvopros.com.

ІЗ ТОПІНАМБУРА

«Мене завжди дивував цей – коренеплід із дуже оригінальним смаком, але чомусь забутий. У супермаркеті його не знайдеш, а на ринках він з'являється тільки навесні та восени. І я вам раджу скористатися цим моментом. Можна просто посмажити топінамбур і подати його з домашнім майонезом, а можна приготувати дивовижний крем-суп», – радить відомий кулінар Євген Клопотенко і ділиться рецептом

Фото klopotenko.com.

Інгредієнти: 500 г топінамбура (+ додатково для чипсів), 500 г картоплі, 1 стебло цибулі-порей, 2 зубки часнику, 30 г вершкового масла, 1 ст. л. оливкової олії, 1 л курячого або овочевого бульйону, 200 мл вершків, сіль та перець – до смаку.

Приготування. Порей поріжте кільцями, часник почистіть і дрібно посічіть. У сотейнику або каструлі з товстим дном розтопіть вершкове масло, додайте до нього столову ложку оливкової олії, обсмажте цибулю та часник на середньому вогні до м'якості цибулі, посоліть і поперчіть. Додайте в сотейник попередньо очищені й порізані дрібними кубиками картоплю і топінамбур (залиште трохи кореня для чипсів), смажте протягом 4–5 хвилин, періодично помішуючи. Влийте в каструлю 1 л овочевого або курячого бульйону, доведіть до кипіння і варіть на маленькому вогні протягом 30 хвилин. Зніміть з вогню, додайте 200 мл вершків 20% жирності та перебийте суп занурювальним блендером до однорідності. Досоліть за смаком, знову поставте на вогонь, доведіть до кипіння і відразу зніміть з плити. Для подачі можна приготувати чипси з топінамбура: порізати його дуже тонко й обсмажити на сухій сковорідці на маленькому вогні, поки не почне трохи пригорати. Розлийте суп по тарілках, прикрасьте зеленню та чипсами і додайте трохи оливкової олії зверху.

ІЗ ГАРБУЗА З БАЗИЛІКОМ

Фото klopotenko.com.

Якщо ви любите страви з цього овоча, то рецепт вам обов'язково сподобається. Адже все, що потрібно зробити, – відварити овочі в молоці, перебити блендером і додати трохи ароматного базиліку. Ніжний смак і море позитивних емоцій вам гарантовані

Інгредієнти: 300 г гарбуза, 2–3 картоплини, 0,5 л молока, 1 морквина, 2 гілочки базиліку, гарбузове насіння для подачі, сіль та перець – за смаком.

Приготування. Підготовлену морквину наріжте широкими напівкружальцями. Картоплю й гарбуз почистіть і наріжте чималими кубиками. Всыпте всі інгредієнти у сотейник. Посоліть за смаком, влийте 400–500 мл молока, щоб воно покрило всі овочі. Поставте сотейник на вогонь, доведіть до кипіння, зменшіть полум'я і варіть до готовності. Перебийте суп блендером на пюре. Якщо вийде дуже густа консистенція, додайте ще трохи молока і доведіть до кипіння. Розлийте страву в тарілки і прикрасьте кількома листочками базиліку та гарбузовим насінням.

«ДЮБАРИ»

Фото klopotenko.com.

Авторство цього рецепта приписують Марі Жанні Дюбарі – фаворитці французького короля Людовика XV. Суп начебто мав сприяти висвітленню її шкіри, як було модно в ті часи. Чи був ефективним цей засіб, достеменно не відомо, проте французький суп із цвітної капусти досі дуже популярний

Інгредієнти: 1 цибулина, 1 головка цвітної капусти (500–600 г), 700–800 мл молока, дрібка мускатного горіха, 25 г вершкового масла, сіль та перець – до смаку.

Приготування. Капусту розберіть на суцвіття, опустіть у киплячу воду на 1 хвилину і відцідіть. Цибулю поріжте півкільцями й обсмажте на вершковому маслі до м'якості. У каструлю влийте молоко, додайте цвітну капусту й цибулю, дрібку мускатного горіха, сіль та перець, доведіть до кипіння і варіть 10–12 хвилин на маленькому вогні. Перебийте суп занурювальним блендером до отримання однорідної маси і розлийте в тарілки.

З БУРЯКА ТА ЯБЛУКА З ВЕРШКАМИ І ХРОНОМ

Фото picantecooking.com.

Це страва ресторанного класу – з незвичайним смаком та яскравим, навіть дещо зухвалим виглядом. Хоча з приготуванням її справиться навіть дитина, та й складники прості – знайдуться у кожній господині

Інгредієнти: 3 середні бурячки, 30 мл олії, 1 червона цибулина, 2 картоплини, 2 яблука, 800 мл овочевого бульйону, сіль та перець – до смаку; для вершків із хроном – 150 мл вершків (30%), 2 ч. л. лимонного соку, 1 ст. л. дрібно натертого свіжого хрону, сіль до смаку.

Приготування. Духовку розігрійте до 180°C. Буряк щільно загорнути у фольгу й пекти 40–60 хвилин. У 3-літровій каструлі влити олію, всипати нарізану півкільцями цибулю, посолити й смажити до м'якості, тоді додати бульйон та кубики картоплі, посолити до смаку. Коли

бульба стане м'якою, всипати порізані яблука й варити, доки вони повністю розм'якнуть. Тим часом буряк почистити, крупно пократити й додати до супу. Збити все разом до однорідності за допомогою блендера, тоді довести до кипіння й зняти з вогню. Якщо суп буде надто густим, можна додати ще трішки бульйону чи просто води.

До речі

● Залежно від сорту буряка суп-пюре може вийти надто солоним. У такому випадку додайте лимонного соку та дрібку солі – це збалансує смак. Але суп повинен бути трішки солодким, адже в

його складі є буряк!
 ● За бажанням суп готують і на воді, але тоді його смак буде біднішим і менш цікавим.
 ● Буряк можна не запікати, а варити. Але смак печеного більш виразний.
 ● Прихильникам кулінарних експериментів сподобається суп із додаванням жменьки вишень без кісточок чи трохи соку, що стік із заморожених вишень при розморожуванні.

ЦИБУЛЕВИЙ

Фото receptino.com.

Смачна й поживна перша страва з мінімуму продуктів. Кілька цибулин обов'язково знайдеться в кожному домі, тож такий рецепт виручить господиню в будь-який час

Інгредієнти: 1 кг цибулі, 800 мл овочевого бульйону, 2 ст. л. вершкового масла, 2 ст. л. борошна, 2 ст. л. білого вина, 6 ст. л. вершків, сіль, перець.

Приготування. Нарізану кубиками цибулю смажити на вершковому маслі до прозорості на невеликому вогні. Додати борошно, добре перемішати, розвести бульйоном та вином і варити 30 хвилин, після чого подрібнити до стану пюре за допомогою блендера. Покласти в суп-пюре вершки, сіль і перець, знову закип'ятити і зняти з вогню. Готовий суп прикрасяють подрібненою зеленню, збитими вершками, сухариками або натертим сиром.

«ГАРБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ»

«Відгадали всім кутком, хоч книжки і не читали...»

І не могли цього зробити, друзі! Бо книжка ще не вийшла. Навіть ще не написана. 😊 Лише один абзац — для цієї загадки. Ну, а хто його сотворив, пальцем вказувати не будемо... 😊

Грицько ГАРБУЗ

Отож, одразу нагадаємо це каверзюче запитання автора безіменної книги, на яке ми отримали лише одну (!) правильну відповідь.

«ГАРБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ-43» (2019)

«Джулія увійшла з великим підносом: «Кеп, ваш улюблений філе-мінйон із рисом, гірничий соус, горішки і вода. Боб, як ви замовляли, — лазанья болоньезе і томатний сік», — усміхнулася. «О, як смачно пахне, — підморгнувши, Стівен Плейн поглянув на страву напарника. — Наступного разу я теж так хочу». «Джу, — усміхнувся Боб, — а мені, будь ласка, принесете як у кепи, бо теж слинка потекла...».

Сьогодні ми заховали слово, яке означає місце, де відбувається ця подія.

Що знаходиться у гарбузі?

— Одразу зізнаюся: книжки я не читала. І мої друзі теж. Як ви вже здогадалися, ми знову розгадували всім нашим кутком, — і на відстані у понад пів тисячі кілометрів через режим «нЕвідео» бачу красиву усмішку Тамари Бершадської із села Бродецьке Катеринопільського району Черкаської області. — Спочатку думали, що дія відбувається на кораблі. Потім, що все жні — у меншому приміщенні. І так логічно перебираючи

варіанти, дійшли до кабіни пілотів у літаку...

І хоч головної ознаки пані Тамара і К^о не вказала — про неї читайте у нашій довідці «Це цікаво!» — я все ж вітаю її з перемогою. Так, так — лише Тамара Бершадська надіслала есемеску із правильною відповіддю — «Кабіна пілотів» — і отримує від

Хто надішле копії квитанцій про передплату «Цікавої газети на вихідні» на 2020 рік (або хоча б на перше півріччя 2020-го), матиме шанс отримати чудовий приз. Прізвища тих, хто цьогогоріч виписав «Цікаву» і отримає подарунок, ми друкуємо щонаомера.

нас 200 гривень призових!

Віват! Хай живе сонячно-інтелектуальна Черкащина!!! Коли вимовляю ці слова, то хочеться називати всі регіони нашої країни. А щоб це було, сьогодні роблю поблажку — і оголошую суперлегке завдання. Закидайте

нас есемесками і листами! А також копіями квитанцій про передплату на наступний рік «Цікавої газети на вихідні» — матимете шанс не тільки виграти гроші у «Гарбузі із секретом», а й чудовий приз під час акції для передплатників нашого тижневика. Прізвища тих, хто цьогогоріч виписав «Цікаву» і отримає подарунок, ми друкуємо щонаомера (нині — на с. 6). Ну а про те, що, читаючи нас, ви підтримуєте свободу слова, я й нагадувати не буду.

«ГАРБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ» — 47 (2019)

Він, на жаль, не гарбузовий родич, але животиками ми, буває, ну дуже схожі. Щоправда, всередині його черевця — справжня сауна. Має однуруку — та й та знаходиться на спині. А ще — довгий ніс із решетом. На голові у нього — гуля...

Проте ви на це не звертаєте уваги: він же вам як рідний. Є у кожній хаті. І завдяки йому не тільки розмова стає цікавішою, а й здоров'ячко прибавляється...

Що за предмет знаходиться у гарбузі?

Слово-відповідь треба надіслати до 4 грудня тільки у вигляді sms-повідомлення на номери: 0501354776 і 0672829775 (наприклад: «М'яч», «Три ведмеді», «Петро Порошенко»).

Увага: з одного номера можна відправити лише одне sms!

Цей номер і братиме участь у жеребкуванні при розіграші призів 200 гривень, якщо правильних відповідей буде більше двох. А ще спеціальний приз — 150 гривень — отримає той, хто в листі на поштову адресу (43 025, м. Луцьк, просп. Воли, 13) чи електронну (tsikava.gazeta@gmail.com) найяскравіше опише, як шукав чи шукали правильну відповідь.

ЦЕ ЦІКАВО!

«Кеп, ваші улюблені...»

Пілоти їдять різну їжу

Меню кожного з них під час польоту має абсолютно відрізнятись: якщо командир захоче курку, то його помічнику дістанеться на обід риба або м'ясо

Це додатковий захід безпеки для уникнення харчового отруєння. Якщо одному пілоту попадеться некакісна їжа, другий залишиться «в строю» і зможе керувати літаком.

При цьому вони не їдять страви, запропоновані авіакомпаніями. Для пілотів їх готують спеціально. Це також робиться, аби максимально захистити їх від імовірних хвороб та харчових розладів.

Читайте на сайті volyn.com.ua попередні завдання конкурсу під гештегом #Гарбуз із секретом.

Повідомлення про оприлюднення проєкту документа

державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку

Повна назва документа державного планування:

Внесення змін у генеральний план с. Куликовичі Маневицького району Волинської області.

Орган, що прийматиме рішення про затвердження документа державного планування:

Куликовичівська сільська рада Маневицького району.

Передбачувана процедура громадського обговорення, в тому числі:

а) дата початку та строки здійснення процедури:

Дата подання заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки і оприлюднення її шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Маневицької районної державної адміністрації http://manadm.gov.ua/ - 31 жовтня 2019 року. Публікація заяви в газеті «Волинь» — 31 жовтня 2019 р., в газеті «Нова Доба» — 31 жовтня 2019 р.

Дата подання проєкту Внесення змін у генеральний план с. Куликовичі Маневицького району Волинської області, повідомлення про оприлюднення звіту про стратегічну екологічну оцінку і розміщення звіту CEO та генплану

на офіційному веб-сайті Маневицької районної державної адміністрації http://manadm.gov.ua/ — 21 листопада 2019 року. Публікація в газеті «Волинь» — 21 листопада 2019 р., в газеті «Нова Доба» — 21 листопада 2019 р.

б) способи участі громадськості (надання письмових зауважень і пропозицій, громадські слухання тощо): Громадськість у межах строку громадського обговорення має право подати в письмовій формі зауваження та пропозиції до заяви про визначення обсягу CEO та проєкту документа державного планування. Всі зауваження і пропозиції до проєкту документа державного планування та заяви про визначення обсягу CEO, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження або вмотивовано їх відхиляє;

в) дата, час і місце проведення запланованих громадських слухань (у разі проведення): не заплановані;

г) орган, від якого можна отримати інформацію та адресу, за якою можна ознайомитися з проєктом документа

та державного планування, звітом про стратегічну екологічну оцінку та екологічною інформацією, в тому числі пов'язаною зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування: Куликовичівська сільська рада. Адреса: 44653, с. Куликовичі, вул. Перемоги, 12, Маневицького району Волинської області;

г) орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, поштова та електронна адреси і строки подання зауважень і пропозицій: Куликовичівська сільська рада. Адреса: 44653, с. Куликовичі, вул. Перемоги, 12, Маневицького району Волинської області. Електронна адреса — kulukovuchi.sr@gmail.com.

Зауваження та пропозиції до проєкту державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку надаються протягом 30 днів.

д) місцезнаходження наявної екологічної інформації, в тому числі пов'язаної зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування — Волинська обл., Маневицький район, с. Куликовичі, вул. Перемоги, 12.

Необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проєкту документа державного планування:

Транскордонні консультації в рамках зазначеної CEO не проводяться.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ОПРИЛЮДНЕННЯ

заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документа державного планування «Детальний план території житлової забудови на вул. Садовий в с. Боровне Камінь-Каширського району Волинської області»

- 1. Повна назва документа державного планування Стратегічної екологічної оцінки «Детальний план території житлової забудови на вул. Садовий у с. Боровне Камінь-Каширського району Волинської області»;
2. Інформація про замовника: Гуто-Боровенська сільська рада, вул. Острів, 1а, с. Гута-Боровенська, Камінь-Каширський район, Волинська область, 44553.
3. Вид та основні цілі документа державного планування: Визначення параметрів забудови земельних ділянок, планування, організація забудови та інженерного забезпечення території, визначення містобудівних умов та обмежень, зв'язок з іншими документами

державного планування. Під час здійснення CEO мають бути оцінені ймовірні наслідки реалізації документа державного планування «Детальний план території житлової забудови по вул. Садовий у с. Боровне Камінь-Каширського району Волинської області».

4. Інформація щодо запланованих інформаційних заходів:

З повним текстом заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки можна ознайомитися на офіційному сайті Гуто-Боровенської об'єднаної територіальної громади та в приміщенні Гуто-Боровенської сільської ради за адресою: вул. Острів, 1-а, с. Гута-Боровенська, Камінь-Каширський район, Волинська область.

Відповіді на сканворд за 14 листопада

Grid for a crossword puzzle. The grid contains letters K, I, L, A, U, E, A, A, O, E, X, R, I, P, Y, S, H, I, F, R, V, I, N, O, K, E, Z, A, O, T, V, I, R, L, A, R, U, E, P, A, H, A, T, A, V, O, L, I, L, L, D, T, A, R, T, A, K, O, C, K, O, F, H, I, O, T, Y, N, E, D, R, A, A, B, I, V, K, P, D, E, P, Y, U, R, A, H, D, P, I, S, H, K, O, A.

ОТАКОЇ!

Хотів спалити дружину і шістьох дітей

На Житомирщині, в селі Мала Горбаша, у власній оселі ледь не згоріла багатодітна родина

Лія ЛІС

Незабаром з'ясувалося: хату підпалили, і зробив це колишній чоловік, повідомляє ТСН. Три стіни та напівзруйнований дах — усе, що лишилось від будинку, де жила багатодітна сім'я. Хата спалахнула о п'ятій ранку. Від тріскоту полум'я прокинувся старший син — це усіх врятувало. Хлопець вибіг на вулицю, побачив вогонь і почав будити матір. «У неї істерика була. Це добре, що син старший, тож вони малих повиносили звідти», — каже сусідка.

Дітей від 5 до 16 років жінка вчасно витягла надвір. Ще кілька хвилин, стверджують рятувальники, і сім'я могла б загинути. Жити родині нема де. 32-літню матір та її шістьох дітей тимчасово оселили в лікарні. Вони досі не можуть оговтатись від нічних подій.

У тому, що спалити її разом із дітьми хотів саме колишній співмешканець, жінка навіть не сумнівається. Каже, кілька місяців тому виставила його з хати. «Вигнала, бо сусідку пограбував. Погрожував. Він мені сарай спалив і казав ще: «Дальше ти в мене згоріш». Але ми думали, що про-

Ще кілька хвилин, стверджують рятувальники, і сім'я могла б загинути.

Від тріскоту полум'я прокинувся старший син — це усіх врятувало.

сто говорить...» — розповідає потерпіла. Палія затримали, він зізнався у скоєному. Його вчинок шокував соціальні служби. Там кажуть, хоч діти були не його,

а від першого шлюбу жінки, він про малих піклувався. Сім'я була благонадійна. Нині з двома братами та чотирма сестричками працюють соціальні педагоги, намагаються заспокоїти малих... Біда.

Допомогти родині можна за реквізитами — ПриватБанк: 5 168 757 378 242 350, Рижук Ганна Іванівна.

ПРО СОКРОВЕННЕ

«Вміст тебе у крові став майже критичним...»

«Щоденник серця, який охоплює історію почуття від Початку до Завершення. Інтимна тепла поезія, що вдягає емоції у слова», — сказано в анотації до дебютної збірки Наталки Мурашевич «Інкрустації на лезах вечорів», презентація якої відбулася кілька днів тому в луцькому джазовому клубі «Цитра» під аккомпанементом піаніста-віртуоза Мікаеля Гюлазяна. Тож давайте трохи погортаємо її щоденник серця...

Наталка МУРАШЕВИЧ

ВІРУС

Вміст тебе у крові став майже критичним І не виробляються в мене до тебе антитіла. При цьому наші реальності навіть не є дотичні, Ти ж застряг у моєму серці, наче отруйна стріла. Я тебе не виймаю, боюся, що то небезпечно. Якщо я тебе вийму — я, мабуть, одразу умру. Живу із тобою у серці — гострим і недоречним. Граю сама з собою в якусь дурновверху гру.

Не знаючи правил, не можу збагнути залежності Наступного ходу від всіх попередніх ходів. Ще кажуть, що в світі притягуються протилежності. Ми, мабуть, однакові. Ти відштовхуєш. Я тебе — й поготів...

Я тебе відторгаю, бо ти чужорідний і вбивчий, Інопланетянин, інакший, вигаданий, чужий. Не знаю, на що я здатна, аби підійти якнайближче І на твоє означення почати вживати — мій...

БЕЗМЕЖЖЯ

Відчини всі двері з написом «Не заходь, бо уб'є!», Залпивиш за буйки, порушиши свої кордони. Було бо тобі знамення, що щастя за ними твоє, Обмеження ж творять останню лінію оборони.

Тонку ту лінію губами своїми окреслюю, Прокладу її пунктиром цілунків по твоїй шкірі. Ти ж був уже мертвий. Хочеш воскреснути? Усе за словом моїм. Якщо ти увіруєш.

Дай мені руку. Я шляху тобі не вкажу. Ці лабіринти — неходжені і небезпечні. Я дам тобі нитку. На зап'ясті її зав'яжу. Ризикни. Запереч мої заперечення.

Доля любить відважних. Перетнеш рубежі. Знайдеш напрямок попри зламани дороговкази. Я зустріну тебе на тонкій і гострій межі. І — якщо не злякаєшся — ступим за неї разом.

P.S. Хто хоче придбати книжку Наталки Мурашевич «Інкрустації на лезах вечорів», пишіть на адресу: Volprokuratura@ukr.net.

A crossword puzzle grid with various clues in Ukrainian. The grid is partially filled with words. A central image shows a woman's face with the text 'Акторка ... ЙОВОВИЧ'. A cupcake is also visible on the right side of the grid.

Склад пан Андрія.